

Deze pagina is overgezet naar een nieuw softwaresysteem en kan in de laatste versie tijdelijk worden bekeken en verder worden bewerkt op:

https://christipedia.mirraheze.org/wi..._tempelwijding

Het **feest der tempelwijding** is een jaarlijks acht dagen durend Joods feest ter herinnering aan het herstel van de tempeldienst en de herinwijding van de tempel door Judas Makkabeüs in 164 v. Chr., na de ontheiliging onder de syrische koning [Antiochus IV Epifanes](#) (1 Makk. 4:56, 59, 2 Makk. 1:18.). Het herinwijdingsfeest begint op de 25ste van de Hebreeuwse maand Kislew (rond midden december).

Namen. Er zijn verscheidene namen voor het feest. Het wordt ook genoemd *feest der vernieuwing*, *vernieuwingsfeest*, *feest van de tempelvernieuwing*, *herinwijdingsfeest*, *inwijdingsfeest*; Grieks: *egkaina*; Hebreeuws: *Chanoeka*. De Joodse geschiedschrijver Josefus spreekt van 'het feest der lichten'. Chanoeka wordt dan ook Lichtfeest genoemd.

Instelling. Het feest werd ingesteld ter gedachtenis aan de vernieuwing van het [altaar](#) en de reiniging van de [tempel](#) in 164 v.Chr. Het herinwijdingsfeest werd ingesteld door Judas de Makkabeeër in 165 v. Chr.

Aanleiding. De Syrische overheerser en Seleuciden-koning [Antiochus](#) wilde van het huis van God in Jeruzalem een Grieks heiligdom maken. Op het brandofferaltaar had hij een beeld of altaar voor de Griekse oppergod Zeus geplaatst en zodoende de tempel verontreinigd. In Gods huis waren vernielingen aangericht. Tegen deze heiligschennis kwamen de [Makkabeeën](#), een familie van hogepriesters en hun aanhangers, in opstand. Ze behaalden de overwinning op de Syrische koning en vergriekste Joden.

Na de gewonnen strijd wilde men de tempel herinwijden en de grote zevenarmige menora (kandelaar) in het Heilige aansteken. Volgens de rabbijnse overlevering was er slechts één kruikje reine (gewijde) olie voorradig om de kandelaar te laten branden tijdens de reiniging van de tempel. De olie was net genoeg voor één dag. Het kruikje raakte echter niet leeg voordat nieuwe zuivere olie was toeberaid. Acht dagen, zo lang als nodig was om nieuwe gewijde olie te maken, kwam er uit dat kruikje voldoende olie om de tempelmenora aan te steken.

Periode. Het vernieuwingsfeest begint op dag 25 van de Joodse maand Kislew (rond midden december). Het duurt acht dagen. In 2015 bijvoorbeeld viel het feest in de periode 7 t/m 14 december, in 2014 van 17 t/m 24 december. Het getal van 8 dagen herinnert aan het 'Chanoeka-wonder', olie die acht dagen wonderbaarlijk bleef branden. Volgens de rabbijnse overlevering was er slechts één kruikje reine olie voorradig om de menora, de zevenarmige kandelaar in de tempel, te laten branden tijdens de reiniging van de tempel. Het kruikje raakte echter niet leeg voordat nieuwe zuivere olie was toeberaid. Men spreekt dan ook van 'het wonder van Chanoeka'

Viering. Het feest van de tempelwijding of Chanoeka wordt gevierd met het aansteken van kaarsen of oliepitte in een chanoekia, een achtarmige kandelaar met een aparte arm (in het midden) voor de sjamasj, de hulpkaars of "dienaarskaars". Deze kaars wordt gebruikt om de andere acht kaarsen te ontsteken en dient tevens als lichtbron in het algemeen, daar het licht van de andere kaarsen niet tot verlichting gebruikt mag worden. Met de hulpkaars wordt op elke avond van het feest een kaars of oliepit

méer aangestoken, tot op de achtste dag alle kaarsen of oliepitte branden. Bij de viering worden soefganiot gegeten, een soort Berliner bollen.

Nationalistische dimensie. Juda de Makkabeeër, de leider van de Makkabeeën, stichtte een zelfstandige staat die tot de Romeinse verovering van het land door de Romeinen in 63 v.Chr. bleef bestaan. Na de stichting van de staat Israël in 1948 heeft het feest er een niet-religieuze, nationalistische dimensie bij gekregen.

Bijbel. Het feest staat niet in het [Oude Testament](#) - het eerste deel van de Bijbel, dat al afgesloten was - beschreven. Het feest wordt wel in het [Nieuwe Testament](#) genoemd:

Joh 10:22 En het was het feest van de tempelwijding in Jeruzalem; het was winter.

(TELOS)

Tijdens het feest dreigde [Jezus](#) gestenigd te worden in de [zuilengang van Salomo](#) in het tempelcomplex. De [messias](#) had in de zuilengang gesproken van Zijn Vader, met wie hij één was. Daarop wilden de Joden hem stenigen "om lastering en omdat U die een mens bent, Uzelf God maakt" (Joh. 10:33). Zij wilden het heilig lichaam, waarin God woonde (Joh. 2:19; vgl. 1:14), vernielen. Dat zou echter een grotere heiligschennis zijn dan de wandaden van Antiochus waartegen de Makkabeeën in opstand waren gekomen. Later werd de tempel van Jezus' lichaam metterdaad (in onwetendheid, vgl. 1 Cor. 2:8) afgebroken aan een kruis even buiten [Jeruzalem](#).

Joh 2:19 Jezus antwoordde en zei tot hen: Breekt dit tempelhuis af en in drie dagen zal Ik het oprichten. (TELOS)

1Co 2:7 maar wij spreken Gods wijsheid in verborgenheid, de bedekte wijsheid, die God voor alle eeuwen heeft voorbestemd tot onze heerlijkheid,

1Co 2:8 die geen van de oversten van deze wereld heeft gekend (want als zij haar hadden gekend, zouden zij de Heer der heerlijkheid niet gekruisigd hebben);(TELOS)

Na drie dagen stond de Heer der heerlijkheid, de Messias, lichamelijk uit de doden op.

Bronnen

Artikel [Chanoeka](#) op Wikipedia.nl .

[Joodse feestdagen](#), artikel op Jonet.nl, geraadpleegd 7 dec. 2015.